

NASZA EURO PROW INCJA

1/2024
ISSN 2083-4063

autor: Radosław Jędrzejczak, zdjęcie wykonane w miejscowości Mokrzy w gminie Wronki

Tancerka Folklor

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Instyтуcja Zarządzająca PROW 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	3
128,5 miliona euro na rozwój wielkopolskiej wsi.....	4-5
Co zyskała wielkopolska wieś na członkostwie Polski w Unii Europejskiej?	6-7
Statuetki siewców rozdane	8-9
Sołtysi pielgrzymowali do Kalisza i Stawiszyna	10-11
Wielkopolskie przysmaki w Berlinie.....	12
Tarcie chrzaniu w Chrzanie – Wielkopolskie Tradycje Wielkanocne.....	13
Kącik kulinarny	14
Kącik fotograficzny	15

Krzysztof Grabowski

Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego

Szanowni Państwo,

W styczniu 2024 roku miałem przyjemność podpisać 30 umów ramowych z przedstawicielami wielkopolskich lokalnych grup działania na nowy okres programowania. To bardzo ważny moment dla społeczności wiejskich naszego regionu. Na mocy zawartych umów, przekazujemy na dalszy rozwój obszarów wiejskich aż 128,5 miliona euro. To środki, które pochodzą z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego Plus. Jesteśmy jednym z dziesięciu województw, które zdecydowały się na realizację rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w formule wielofunduszowej. To duże wyzwanie, ale i szansa na dalszy, zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w Wielkopolsce.

W maju tego roku obchodzić będziemy 20-lecie członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Z tej okazji przygotowaliśmy materiał podsumowujący wdrażanie zarówno PROW 2014-2020, jak i PROW 2007-2013 w naszym województwie.

Na łamach biuletynu Nasza EuroPROWincja, publikujemy relacje z wydarzeń o tematyce kulinarnej z berlińskich targów Grune Woche oraz konkursu „Tarcie chrzanu w Chrzanie – Wielkopolskie Tradycje Wielkanocne”. W marcu 2024 roku odbyła się gala finałowa XXIII edycji konkursu Wielkopolski Rolnik Roku. Zachęcam do zapoznania się z listą laureatów i nominowanych w konkursie. Również w marcu obchodzimy Dzień Sołtysa. Z tej okazji miałem zaszczyt współorganizować kolejną pielgrzymkę sołtysów do Sanktuarium Św. Józefa w Kaliszu. Wydarzeniu towarzyszyło spotkanie w Stawiszynie, podczas którego rozstrzygnięty został etap wojewódzki konkursu „Fundusz Sołecki – najlepsza inicjatywa”.

Do 31 maja 2024 roku można zgłaszać prace do V edycji konkursu fotograficznego „PROW w obiektywie”. W tym wydaniu biuletynu znajdziecie Państwo jedno ze zdjęć nagrodzonych w poprzedniej edycji.

Życzę przyjemnej lektury!

Wydawca:

Samorząd Województwa Wielkopolskiego
Al. Niepodległości 34
61-714 Poznań

Tekst i opracowanie:

Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel. 61 626 60 00
e-mail: ksow@umww.pl
www.wielkopolskie.ksow.pl, www.dprow.umww.pl

Opracowanie graficzne:

EGD Design
Andrzej Tokarski
www.grafikadlafirm.pl

Druk:

Firma Poligraficzno
-Introligatorska
"Udziałowiec" Sp. z o.o.

128,5 miliona euro na rozwój wielkopolskiej wsi

Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego Krzysztof Grabowski podpisał w styczniu 2024 roku umowy ramowe z przedstawicielami 30 lokalnych grup działania (LGD). Umowy dotyczą realizacji wielofunduszowych strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w latach 2023-2027.

Źródło: Stowarzyszenie Okno Południowej Wielkopolski.

Na zdjęciu od lewej: wicemarszałek Krzysztof Grabowski, dyrektor departamentu PROW UMWW Izabela Mroczek, prezes Stowarzyszenia Okno Południowej Wielkopolski Franciszek Marszałek oraz sekretarz stowarzyszenia Joanna Ptak.

Lokalne grupy działania funkcjonują na zasadzie stowarzyszeń obejmujących trzy sektory: publiczny, prywatny oraz pozarządowy. Mają charakter partnerstw terytorialnych. Każda z LGD opracowała w 2023 roku strategię rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność obowiązującą na lata 2023-2027. Lokalnymi strategiami rozwoju w województwie wielkopolskim objętych zostało łącznie 212 gmin. Strategie zostały pozytywnie ocenione przez grono ekspertów powołanych przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Czego dotyczą te strategie? W skrócie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, znanego również pod określeniem LEADER.

To jedna z interwencji wpisanych do Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027. Ukierunkowana jest na budowanie lokalnej tożsamości, bazującej na aktywizacji społecznej i przy wykorzystaniu miejscowych zasobów. Co ważne, realizowana jest w sposób zapewniający najlepsze zaspokojenie potrzeb społeczności wiejskich, w tym poprzez wykorzystanie wiedzy, innowacji i rozwiązań cyfrowych.

- To społeczności lokalne decydowały o kształcie strategii, potrzebach do zaspokojenia przy wsparciu środków unijnych. Decyzją Zarządu Województwa Wielkopolskiego w nowej perspektywie

Fot. A. Kapuściński.

W obecności przewodniczącego Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi SWW Czesława Cieślaka, dyrektora departamentu PROW UMWW Izabeli Mroczek i prezes Wielkopolskiej Sieci LGD Małgorzaty Błok, wicemarszałek województwa wielkopolskiego Krzysztof Grabowski podpisał umowy z przedstawicielami LGD: Stowarzyszenie „Solna Dolina” oraz Stowarzyszenie „Wielkopolska Wschodnia”.

Fot. A. Kapuściński.

5,5 miliona euro trafiło do Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania Gościinna Wielkopolska” w Pępowie. Przy podpisaniu umowy obecni byli radna województwa Zofia Szalczyk, dyrektor departamentu PROW UMWW Izabela Mroczek, starosta kościański Henryk Bartoszewski oraz skarbnik LGD Jerzy Ptak.

finansowej mamy do dyspozycji środki europejskie pochodzące z trzech źródeł: funduszu rolnego, funduszu rozwoju regionalnego i funduszu społecznego. Dzięki temu na dalszy, zrównoważony rozwój wielkopolskiej wsi przekazujemy aż 128,5 miliona euro – podkreśla wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

105 205 000 euro to pula środków, które zostaną przeznaczone stricte na dofinansowanie projektów, składanych przez wnioskodawców z obszarów wiejskich objętych strategiami. 23 219 016,50 euro to z kolei fundusze przeznaczone na zarządzanie lokalnymi strategiami rozwoju, a więc głównie kosztami utrzymania biur LGD, ale także na animację społeczności lokalnych, w tym organizację szeregu imprez plenerowych. Większość, bo aż 61% puli środków, pochodzi z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, 23% z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus a 16% z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

- Wielkopolska jest jednym z dziesięciu województw, które realizować będą wielofunduszowe strategie rozwoju lokalnego kierowa-

nego przez społeczność. Tylko cztery województwa zdecydowały się na zaangażowanie aż trzech funduszy. Warto podkreślić, że obszar objęty strategiami pokrywa niemal całe województwo – mówi Izabela Mroczek, Dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu.

Umowy ramowe z lokalnymi grupami działania podpisane zostały w obecności społeczności lokalnych, co podkreśla odpowiedzialność powstawania strategii rozwoju lokalnego i aktywny udział mieszkańców w ich tworzeniu.

- Lokalne grupy działania są dobrze przygotowane do realizacji nowych strategii. Wielofunduszowość to duże wyzwanie, ale też ogromna szansa na podjęcie szeregu działań służących rozwojowi obszarów wiejskich w naszym regionie. Jestem przekonana, że przyznane fundusze zostaną dobrze spożytkowane – podsumowuje Małgorzata Blok, prezes Związku Stowarzyszeń Wielkopolska Sieć LGD.

Źródło: LGD „Trakt Piastów”.

Lokalna Grupa Działania „Trakt Piastów” z siedzibą w Łubowie otrzymała ponad 7,5 miliona euro na wdrażanie strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność.

REALIZACJA PROW

Co zyskała wielkopolska wieś na członkostwie Polski w Unii Europejskiej?

Ponad 2 miliardy złotych otrzymali beneficjenci PROW w województwie wielkopolskim. Zakres przyznanego wsparcia jest bardzo szeroki i dotyczy m.in. budowy lub modernizacji dróg lokalnych, gospodarki wodno-ściekowej, inwestycji w obiekty pełniące funkcje kulturalne, inwestycji w targowiska, kształtowania przestrzeni publicznej, niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, kulturalnej i sportowej oraz przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.

Źródło: Archiwum UMWiW.

Altana ogrodowa w Janiszewie w gminie Poniec w powiecie gostyńskim.

- Oceniając zalety i wady członkostwa Polski w Unii Europejskiej, warto zadać sobie trud porównania polskiej wsi 20 lat temu oraz obecnie. Podstawowe różnice rysują się niemal na każdym kroku, jak Wielkopolska długa i szeroka. Są to różnice świadczące o korzyściach płynących z realizacji Wspólnej Polityki Rolnej w naszym regionie – podkreśla wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski.

Biorąc pod uwagę dane statystyczne publikowane przez Główny Urząd Statystyczny, w latach 2003-2022 liczba ludności zamieszkującej obszary wiejskie, która korzystała z sieci kanalizacyjnej zwiększyła się o 65%. Oznacza to, że przeszło 700 tysięcy osób więcej, ma obecnie dostęp do tego rodzaju infrastruktury niż 20 lat temu. Duże znaczenie w tym kontekście mają środki przeznaczone z Programu Rozwoju Obszarów

Źródło: UG Rychtal.

Skatepark w Rychtalu.

Pole do minigolfa przy kompleksie sportowo-rekreacyjnym Kąpielova w Ostrzeszowie.

Wiejskich na lata 2007-2013 oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Łącznie na wsparcie zadań z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w województwie wielkopolskim przeznaczono bowiem kwotę blisko 870 milionów złotych. Pozwoliła ona na wybudowanie lub przebudowanie 1840 km wspomnianych sieci kanalizacyjnych, to mniej więcej tyle, ile liczy droga z Poznania do Rzymu. Warto do tego dodać ponad 900 kilometrów nowej lub zmodernizowanej sieci wodociągowej, wtedy uzyskujemy odcinek dłuższy niż odległość Madrytu od Poznania.

Dzięki PROW 2014-2020 w województwie wielkopolskim powstały nowoczesne drogi lokalne. Mowa o łącznie blisko 400 km odcinkach dróg gminnych i powiatowych. Na ten cel przeznaczono wsparcie w kwocie ponad 250 milionów złotych.

Środki z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zasiliły budżety gmin, które zdecydowały się na poprawę handlu lokalnymi produktami spożywczymi poprzez budowę lub modernizację targowisk. W sumie powstały 33 takie obiekty w naszym regionie.

Wspólna Polityka Rolna kładzie nacisk na to, aby ludność wiejska miała dostęp do bogatej oferty kulturalnej. Z tego względu wsparcie finansowe skierowano na dofinansowanie świetlic wiejskich i wiejskich domów kultury. Niemal każda gmina w Wielkopolsce może poszczycić się pozyskaniem funduszy na ten cel, a zmodernizowane i nowopowstałe budynki służą społecznościom lokalnym, o czym mogliśmy się przekonać chociażby podczas organizowanych w każdym powiecie województwa forach Kół Gospodyń Wiejskich (o spotkaniach pisaliśmy w styczniowym wydaniu tegorocznego Monitora Wielkopolskiego).

Omawiając korzyści płynące z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, nie sposób pominąć instrumentu LEADER, który za

sprawą funkcjonujących w całej Europie lokalnych grup działania, dystrybuuje fundusze unijne, zaspokajając zgłaszane przez społeczności lokalne potrzeby. Wśród namacalnych efektów wdrażania inicjatywy LEADER w województwie wielkopolskim, warto wspomnieć przede wszystkim o setkach, jeśli nie tysiącach urządzonych placach zabaw i siłowni zewnętrznych, boisk wielofunkcyjnych, skwerów, czy skateparków. LEADER to jednak w dużej mierze wsparcie przedsiębiorczości. Środki w ramach PROW 2014-2020 kierowane były na wsparcie nowopowstających firm, ale również na rozwój już istniejących. Zakres branż, w których mieszkańcy naszego województwa postanowili ulokować pozyskany kapitał jest bardzo szeroki: od branży budowlanej, poprzez zakłady wulkanizacyjne, przetwórstwo, działalność edukacyjną, medyczną, weterynaryjną, po usługi artystyczne. Z pomocy finansowej skorzystało blisko 1600 firm w Wielkopolsce.

Miasteczko ruchu drogowego we Władysławowie, w powiecie tureckim

Statuetki siewców rozdane

10 marca 2024 r. odbyła się uroczysta gala finałowa konkursu Wielkopolski Rolnik Roku 2023. Poznaliśmy 21 nominowanych oraz 10 laureatów plebiscytu na najlepsze gospodarstwa rolne w województwie wielkopolskim. Wydarzenie zostało dofinansowane ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w ramach PROW 2014-2020.

Laureaci konkursu				
	Imię i nazwisko	Kategoria	Adres gospodarstwa	Gmina
1.	Kamila i Karol Janas	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Burdzew	Blizanów
2.	Sandra i Jacek Wójciccy	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Kaliszkowice Kaliskie	Mikstat
3.	Honorata i Maciej Frąckowiak	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Pęckowo	Obrzycko
4.	Dorota i Konrad Zawada	Inne dziedziny działalności rolniczej	Łuszczewo	Skulsk
5.	Renata i Marek Olejniczak	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Czechel	Gołuchów
6.	Jakub Napierała	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Szczepankowo	Ostroróg
7.	Kamila i Dariusz Pawlakowie	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Burdzewo	Strzałkowo
8.	Paulina i Mirosław Mieszala	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Kuźnica Bobrowska	Grabów nad Prosną
9.	Dominika i Michał Gulczyńscy	Produkcja ogrodnicza	Młynek	Sompolno
10.	Danuta i Marek Pytlarz oraz Stanisław Pytlarz	Produkcja ogrodnicza	Złotniki Wielkie	Żelazków
Nominowani				
1.	Anna i Adam Wróblewicz	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Piątek Wielki	Stawiszyn
2.	Barbara i Jerzy Kokocińscy	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Snowidowo	Grodzisk Wielkopolski
3.	Elżbieta i Łucjan Pawlak oraz Aneta i Damian Pawlak	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Wilkonice	Pępowo
4.	Justyna i Arkadiusz Kamiński	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Opatów	Łęka Opatowska
5.	Krystyna i Zygmunt Niewiadomscy	Inne dziedziny działalności rolniczej	Łądek	Łądek
6.	Elżbieta i Roman Świtek	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Pałczyn	Miłosław
7.	Izabela i Klaudiusz Bartkowiak	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Promienko	Pobiedziska
8.	Ewa i Grzegorz Zaworscy	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Szczonów	Żerków
9.	Maria i Józef Skąpcy	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Raków	Łęka Opatowska
10.	Magdalena i Jacek Kalak	Produkcja roślinna i/lub zwierzęca	Gorzupia	Krotoszyn
11.	Anna i Mateusz Pluta oraz Beata i Wojciech Pluta	Produkcja ogrodnicza	Łobżenica	Łobżenica

Fot. A. Kapuściński

Kapituła konkursu postanowiła wyróżnić nominacjami 21 gospodarstw.

Zgodnie z wieloletnią już tradycją Samorząd Województwa Wielkopolskiego w marcu organizuje, w Sali Ziemi Międzynarodowych Targów Poznańskich galę finałową stanowiącą podsumowanie konkursu Wielkopolski Rolnik Roku. Również w tym roku sala wypełniła się po brzegi. Do XXIII edycji zgłoszone zostały 63 gospodarstwa, z których kapituła konkursowa wytypowała 21 nominowanych i 10 laureatów.

- Konkurs „Wielkopolski Rolnik Roku” od wielu lat gromadzi elitę rolników z naszego regionu, którzy dzięki swojej pracy, pomysłowości oraz odwadze są wyznacznikami rozwoju, dbałości o tradycję, będąc wytwórcami zdrowej i najwyższej jakości żywności i produktów spożywczych. Zgromadzeni rolnicy to dowód na to, że mimo wielu wyzwań i trudów obecnie dotykających branżę rolniczą można realizować plany rozwoju, wdrażać nowoczesne technologie. Warto podkreślić, że Samorząd Województwa Wielkopolskiego wspiera obszary wiejskie – mówił podczas gali finałowej Konkursu Krzysztof Grabowski, Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego.

- Kapituła konkursu „Wielkopolski Rolnik Roku” ocenia zgłoszone gospodarstwa nie tylko pod kątem posiadanego arealu oraz potencjału produkcyjnego. Podczas wizytacji zwrócona zostaje uwaga na aspekty estetyczne w obejściu, dbałości o dorobek kulturowy oraz przekazywane i kultywowane tradycje w gospodarstwach, będące ważnym elementem dziedzictwa obszarów wiejskich i gospodarzy – dodał prof. Grzegorz Skrzypczak, przewodniczący kapituły konkursowej.

Podczas gali wyświetlony został film podsumowujący 20-lecie wielkopolskiej wsi w Unii Europejskiej. Jego realizacja była możliwa dzięki środkom Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Poza wręczeniem nagród, uczestnicy gali mogli skorzystać z ciekawej oferty muzycznej. Część artystyczną finału rozpoczął występ Zbigniewa Zaranka, zwycięzcy czwartej edycji „The Voice Senior”. Główną gwiazdą wydarzenia była Urszula.

Fot. A. Kapuściński

Dziesiątka Wielkopolskich Rolników Roku 2023.

Sołtysi pielgrzymowali do Kalisza i Stawiszyna

Ponad 700 liderów i liderki społeczności wiejskich z całej Wielkopolski przybyło do Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu w ramach VIII Pielgrzymki Sołtysów. Wydarzenie odbyło się 16 marca 2024 r. Po uroczystościach kościelnych uczestnicy wzięli udział w części artystycznej, którą zorganizowano na Hali Widowisko-Sportowej przy Szkole Podstawowej w Stawiszynie. W trakcie spotkania rozstrzygnięty został etap wojewódzki konkursu „Fundusz sołecki – najlepsza inicjatywa” oraz wręczono Odznaki Honorowe „Za zasługi dla Województwa Wielkopolskiego”.

Fot. K. Łakomiak-Korach.

Ponad 700 sołtysów zgromadziło się w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu.

- *Cieszymy się z Waszej obecności, bo to jest boży zamysł, abyśmy mogli stworzyć tę wspólnotę* - mówił do sołtysów i licznie przybyłych pielgrzymów biskup pomocniczy diecezji kaliskiej Łukasz Buzun, który przewodniczył Mszy św. podczas VIII Pielgrzymki Sołtysów do Narodowego Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu. Pielgrzymka nawiązuje do obchodzonego 11 marca Dnia Sołtysa, który zwraca uwagę społeczeństwa na ważną i istotną rolę sołtysów, jaką odgrywają w życiu lokalnych społeczności. W swojej homilii, biskup Buzun podkreślił, że sołtys wobec społeczności lokalnej ma do spełnienia rolę służebną. Musi być otwarty na sprawy innych, porzucając niekiedy utarte schematy i własne potrzeby.

- *Już po raz ósmy spotykamy się na pielgrzymce sołtysów, którzy chcą podziękować za kolejny rok swojej pracy, ale również zawierzyć św. Józefowi swoją trudną, społeczną misję* – mówił współorganizator przedsięwzięcia Krzysztof Grabowski, wicemarszałek województwa, dziękując sołtysom za udział w wydarzeniu.

- *Dzisiaj sołtysi mierzą się z różnymi wyzwaniami i problemami, muszą być animatorami życia społecznego i kulturalnego. Muszą*

umieć zaplanować przyszłość całej społeczności – przypomniał wicewojewoda wielkopolski i prezes Stowarzyszenia Sołtysów Województwa Wielkopolskiego Jarosław Maciejewski, który przez 17 lat pełnił również funkcję sołtysa we wsi Rudna w gminie Złotów.

Pielgrzymka zakończyła się pod pomnikiem św. Jana Pawła II, gdzie odśpiewano *Barkę* oraz złożono wiązanki kwiatów.

Uczestnicy przenieśli się do Hali Widowiskowo-Sportowej przy Szkole Podstawowej w Stawiszynie.

- *Cieszę się, że Stawiszyn po raz kolejny gości sołtysów z całej Wielkopolski. To wyjątkowe święto podkreśla, jak ważną rolę odgrywają w społecznościach lokalnych. Środki z funduszu sołeckiego stają się coraz ważniejszym źródłem finansowania inicjatyw na obszarach wiejskich* – powiedział burmistrz Stawiszyna Grzegorz Kaczmarek.

Tego dnia odbyło się rozstrzygnięcie etapu wojewódzkiego konkursu „Fundusz sołecki – najlepsza inicjatywa”. Zwyciężyło sołectwo Brenno, z gminy Wijewo, w powiecie leszczyńskim

Fot. B. Zalas.

Odnaki otrzymało łącznie 74 sołtysów z całego regionu.

projektem „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej nad Jeziorem Breńskim poprzez przebudowę ciągu komunikacyjnego na odcinek toru rolkowego wraz z elementami małej architektury” (nagroda 7 tys. zł) i awansowało do etapu krajowego konkursu. Drugie miejsce zajęło sołectwo Łuszkowo, z gminy Krzywiń, w powiecie kościańskim za realizację projektu pn. „Międzypokoleniowa altana spotkań mieszkańców Łuszkowa” (nagroda 5 tys. zł). Natomiast trzecie miejsce przypadło dla sołectwa Szalonka, z gminy Łęka Opatowska, w powiecie kępińskim za realizację projektu pn. „Remont i modernizacja Sali OSP w Szaloncu wraz z zapleczem kuchennym” (nagroda 3 tys. zł). Poziom zgłoszonych projektów konkursowych był bardzo wysoki, dlatego też wręczono także 14 wyróżnień. Nagrody w imieniu organizatorów wręczyli Krzysztof Grabowski - Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego, Jarosław Maciejewski - Prezes Stowarzyszenia Sołtysów Województwa Wielkopolskiego, Robert Gałęba - Prezes Wojewódzkiego Stowarzyszenia Sołtysów oraz Szymon Wdowczyk - Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pielgrzymka sołtysów była także okazją do wyróżnienia Odnaką Honorową „Za zasługi dla Województwa Wielkopolskiego” 74 sołtysów, którzy aktywną i wyróżniającą się działalnością obywatelską oraz realizacją zadań na rzecz społecznego, kulturalnego i gospodarczego rozwoju województwa wielkopolskiego, wspierają funkcjonowanie swoich miejscowości i jej mieszkańców. W imieniu Samorządu Województwa Wielkopolskiego wręczyli je Krzysztof Grabowski oraz Andrzej Pichet, Radny Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

Za część artystyczną spotkania odpowiadały lokalne zespoły „Stawiszynianki”, dziecięcy Zespół Wokalny „Talizman” z Domu Kultury w Zbiersku oraz Zespół „Swojski Kwartet” ze Stawiszyna.

Fot. B. Zalas.

Wicemarszałek województwa Krzysztof Grabowski oraz radny województwa Andrzej Pichet wręczyli Odnaki Honorowe „Za zasługi dla Województwa Wielkopolskiego”

Wielkopolskie przysmaki w Berlinie

W dniach 19 - 28 stycznia 2024 r. odbyła się kolejna edycja targów Grüne Woche. W wydarzeniu uczestniczyła delegacja województwa wielkopolskiego pod przewodnictwem wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego oraz członka zarządu województwa Jacka Bogustawskiego. Okazję do zaprezentowania swojej oferty mieli wystawcy – producenci zdrowych i regionalnych produktów kulinarnych z terenu województwa wielkopolskiego.

Fot. M. Jachimowska.

Wielkopolskie stoisko podczas targów Grüne Woche w Berlinie.

Międzynarodowe Targi Gospodarki Żywnościowej, Rolnictwa i Ogrodnictwa Internationale Grüne Woche (IGW) to międzynarodowa wystawa, której tradycje sięgają 1926 r. Producenci z całego świata prezentują tu żywność (zwłaszcza produkty organiczne i regionalne), zaopatrzenie dla rolnictwa, leśnictwa i ogrodnictwa, zwierzęta, sprzęt kuchenny, wyposażenie ogrodów. Istotną rolę na wystawie odgrywa też oferta związana z rozwojem obszarów wiejskich. Berlińskie targi to również ważne miejsce spotkań: odbywa się tu Global Forum for Food and Agriculture (GFFA) – Światowe Forum Żywności i Rolnictwa, z udziałem kilkudziesięciu ministrów gospodarki, środowiska, rolnictwa i rozwoju z całego świata. Województwo Wielkopolskie (z wyjątkiem okresu naznaczonego pandemią Covid-19) uczestniczy w targach nieprzerwanie od ponad 20 lat.

W tym roku Województwo Wielkopolskie również umożliwiło wystawcom z naszego regionu udział w wydarzeniu, aby promować, regionalne i tradycyjne produkty spożywcze oraz zdrową, wysokiej jakości żywność.

Stoisko Wielkopolski reprezentowali: restauracja Familijna, Tłusty INDYK z Żerkowa w powiecie jarocińskim, firma Naturini z Kościana, Pierogarnia Pieróżak Piotra Pomesa z Poznania, Winnica Lipka Wielka z gminy Lwówek w powiecie nowotomyskim, Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Kole, Marek Grądzki wraz z żoną Dobromiłą Tenerowicz-Grądzką

z miejscowości Linie w gm. Lwówek oraz Tradycyjne Jadło spod Pobiedzisk w powiecie poznańskim.

20 stycznia 2024 r. na zaproszenie Axela Vogela, Ministra Rolnictwa, Środowiska i Ochrony Klimatu Kraju Związkowego Brandenburgia odbyło się spotkanie polskich regionów partnerskich Brandenburgii. Delegacji wielkopolskiej przewodniczył Jacek Bogustawski, Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego. Głównymi tematami spotkania były wspólna polityka rolna EU, współpraca regionalna na rzecz rewitalizacji Odry oraz wyzwania współpracy partnerskiej. Strony rozmawiały również o problemach z jakimi boryka się rolnictwo zarówno po stronie polskiej, jak i niemieckiej.

Wicemarszałek Krzysztof Grabowski wraz z Dyrekcją Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi, uczestniczył w specjalnie dedykowanym, dwustronnym spotkaniu z Ministrem Axelem Vogelem w niedzielę 21 stycznia. Podczas spotkania, Wicemarszałek Grabowski zainteresował się sytuacją niemieckich rolników i trwającym strajkiem rolników w Niemczech. Omówiono również wspólne działania obu regionów związane z rolnictwem oraz podjęto wstępne ustalenia dotyczące wizyty Ministra Brandenburgii planowanej w Wielkopolsce, w kwietniu br. Podczas wizyty na Targach Wicemarszałek Grabowski odbył także spotkania z przedstawicielami z regionów partnerskich Wielkopolski, m.in. z długoletnimi partnerami z Hesji.

Tarcie chrzanu w Chrzanie – Wielkopolskie Tradycje Wielkanocne

24 marca 2024 r. w Chrzanie odbył się finał konkursu „Tarcie chrzanu w Chrzanie – Wielkopolskie Tradycje Wielkanocne”. Organizatorem konkursu był Samorząd Województwa Wielkopolskiego wraz z Gminą Żerków. Oprócz konkursu na potrawę z chrzanu lub chrzanem, w którym zwyciężyło danie na pierogi z dziczyzną w sosie chrzanowym zaprezentowane przez KGW w Augustynowie, odbył się również konkurs tarcia chrzanu. W tej konkurencji niekwestionowanym liderem okazało się KGW Orzechowianki, które w ciągu regulaminowych trzech minut utarło, aż 625 g chrzanu

Fot. B. Zalas.

Kołod Gospodyń Wiejskich biorącym udział w wydarzeniu wręczono podziękowania i upominki.

W konkursie w Chrzanie, w gminie Żerków, w powiecie jarcinińskim udział wzięło ponad 100 Kół Gospodyń Wiejskich, które specjalnie na tę okazję przygotowały dania wielkanocne w ramach konkursu na najlepszą potrawę z chrzanem. Nie zabrakło także innych specjałów wielkanocnych, czerpiących z lokalnego dorobku i tradycji i obecnych na stołach podczas świąt. Odwiedzający wydarzenie mogli odwiedzić świąteczne stoiska i skosztować przysmaków przygotowanych przez Koła Gospodyń Wiejskich z całej Wielkopolski.

- Finał konkursu „Tarcia Chrzanu w Chrzanie - Wielkopolskie Tradycje Wielkanocne” w Żerkowie to niezwykła forma promocji Wielkopolskiego dziedzictwa kulinarnego. Szczególną uwagę zwraca ogromna frekwencja odwiedzających wydarzenie oraz Kół Gospodyń Wiejskich. Zarząd Województwa Wielkopolskiego, organizując konkurs chce zainspirować mieszkańców naszego regionu do sięgania po lokalne produkty oraz czerpania z dawnych receptur na Wielkanocne dania. Wydarzenie w Chrzanie, oprócz najlepszych potraw, zgromadziło uczestników w rywalizacji tarcia chrzanu. Najlepsi uczestnicy w ciągu trzech minut byli w stanie utrzeć go ponad pół kilograma! – mówi Krzysztof Grabowski, Wicemarszałek Województwa Wielkopolskiego.

Laureaci I, II i III miejsc w obu kategoriach potraw otrzymali nagrody finansowe w wysokości 1500 zł – I miejsce, 1300 zł – II miejsce, 1000 zł – III miejsce, ponadto komisja konkursowa przyznała 40 wyróżnień razem z nagrodami finansowymi

po 500 zł. Nagrody były współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Nagrody za zwycięskie potrawy oraz największą ilość utartego chrzanu wręczyli: Krzysztof Grabowski, Michał Surma – burmistrz Miasta i Gminy Żerków oraz Jan Grzesiek – radny województwa. Wydarzenie uświetniły także występy zespołów „Chrzanianki”, „EKA” oraz gwiazdy wydarzenia Andrzeja Cierniewskiego.

Fot. B. Zalas.

Swoich sił w konkurencji tarcia chrzanu spróbowali Michał Surma – burmistrz Żerkowa, Andrzej Cierniewski – artysta, Krzysztof Grabowski – wicemarszałek województwa oraz Jan Grzesiek – radny województwa.

Pierogi z dziczyzną w sosie chrzanowym

W niedzielę, 24 marca Chrzan stał się Wielkopolską stolicą tradycji i smaków związanych z chrzanem. W finale konkursu „Tarcia chrzanu w Chrzanie – Wielkopolskie Tradycje Wielkanocne” zorganizowanego przez Samorząd Wielkopolskiego i Gminę Żerków, udział wzięło ponad 100 Kół Gospodyń Wiejskich. Zwycięską potrawę przygotowało KGW w Augustynowie na podstawie przepisu od myśliwej Ewy. Pierogi z dziczyzną w sosie chrzanowym to połączenie tradycyjnych smaków w oryginalnym wydaniu.

Źródło: KGW w Augustynowie

Ugotowane pierogi polewamy sosem i podajemy z faszerowanymi jajkami przepiórczymi.

CIASTO NA PIEROGI:

- 3 szkl. mąki pszennej
- 1,5 szkl. gorącej wody
- 1 jajko
- Szczypta soli

NADZIENIE:

- 1 kg łopatki z dzika
- 0,5 kostki masła
- 1 cebula
- Sól, pieprz, majeranek

PRZYGOTOWANIE:

Mięso z dzika gotujemy do miękkości, mielimy i dodajemy drobno posiekaną i zeszkloną na maśle cebulkę. Doprawiamy do smaku solą, pieprzem i majerankiem. Z podanych składników zagniatamy ciasto na pierogi. Ciasto dzielimy na cztery części, rozwałkowujemy i wykrawamy krążki. Nadziewamy farszem i zagniatamy brzegi. Gotujemy w osolonej wodzie 10 minut.

SOS CHRZANOWY:

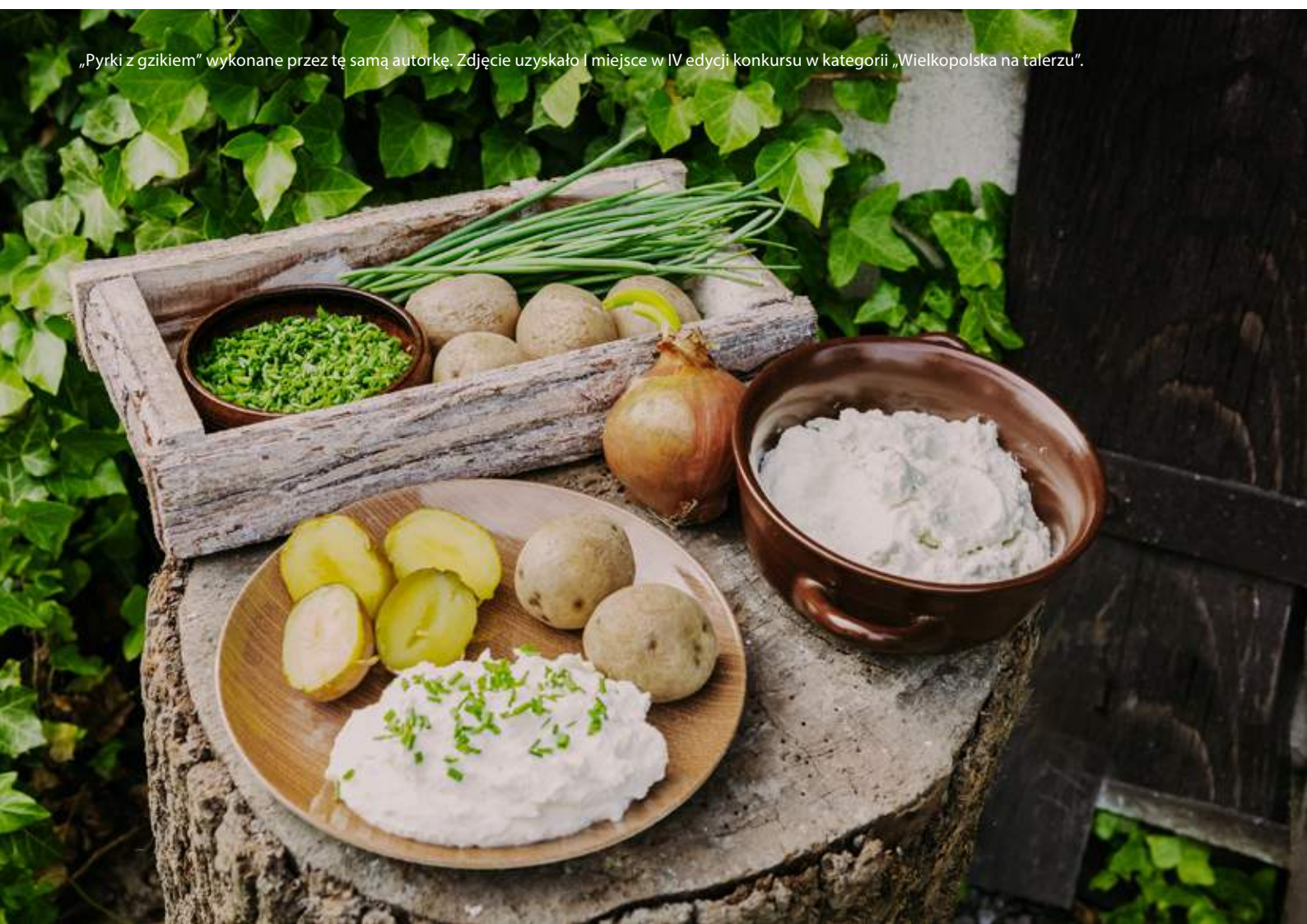
- 25 dag masła
- 2 cebule
- Łyżka chrzanu
- 250 ml białego wytrawnego wina
- Sól, biały pieprz

Cebulę podsmażamy na maśle, dodajemy starty na małych oczkach chrzan, zalewamy winem. Po odparowaniu alkoholu przyprawiamy solą i białym pieprzem.

KĄCIK FOTOGRAFICZNY

„Konie w stadninie”, autorka: Krzysztofa Wawrzyniak, zdjęcie wykonane w miejscowości Golejewko w gminie Pakosław w powiecie rawickim.

„Pyrki z gzikiem” wykonane przez tę samą autorkę. Zdjęcie uzyskało I miejsce w IV edycji konkursu w kategorii „Wielkopolska na talerzu”.

Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań
tel. 61 626 60 00, e-mail: ksow@umww.pl
www.wielkopolskie.ksow.pl, www.dprow.umww.pl

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Institucja Zarządzająca PROW 2014–2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. Operacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020.